

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи, член-кореспондент
НАМН України,
проф. М.Р.Т. Жегоцький
2022 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

зі спеціальності «Дитяча хірургія»

Кількість навчальних годин на кафедрі: лекції – 30, семінарські заняття – 54,
практичні заняття – 134. Додаткові програми – 158.
Самостійна робота – 130.
Разом – 468 годин
Кредити ECTS – 15,6

Обговорено та ухвалено на
методичному засіданні кафедри
Протокол №
від «11» 2022 р.

Завідувач кафедри
доц. Кузик

Затверджено на засіданні
методичної комісії ФПДО
Протокол №
Від «10» 2022 р.

Голова методичної комісії ФПДО
доц. Січкорів

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи, член-кореспондент
НАМН України,
проф. М.Р. Гжегоцький
« » _____ 20 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

зі спеціальності «Дитяча хірургія»

Кількість навчальних годин на кафедрі: лекції – 30, семінарські заняття – 54,
практичні заняття – 134. Додаткові програми – 158.
Самостійна робота – 130.
Разом – 468 годин
Кредити ECTS – 15,6

Обговорено та ухвалено на
методичному засіданні кафедри
Протокол № ____
від «__» _____ 20 р.

Завідувач кафедри
доц. Кузик А.С. _____

Затверджено на засіданні
методичної комісії ФПДО
Протокол № ____
Від «__» _____ 20 р.

Голова методичної комісії ФПДО
доц. Січкоріз О.Є. _____

Розробники:

Кузик А.С. – кандидат медичних наук, завідувач кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Наконечний А.Й. – доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Переяслов А.А. – доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Кулик О.М. – доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Наконечний Р.А. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Гижа Л.Ю. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Дац Р.І. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Опікан Н.М. – асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Колівошка Ю.В. – асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Гижа Л.Ю. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Никифорок О.М. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Кенс К.А. – кандидат медичних наук, асистент кафедри дитячої хірургії ЛНМУ ім. Данила Галицького;

Рецензія

На робочу навчальну програму циклу спеціалізації із спеціальності «дитяча хірургія»

Робоча навчальна програма складена на підставі навчального плану та уніфікованої програми циклу спеціалізації за фахом «дитяча хірургія», затверджена Директором департаменту кадрової політики освіти і науки МОЗ України від 20.12.2008р.

Запропонована тематика охоплює всі найважливіші питання дитячої хірургії і включає 30 годин лекційного курсу по основних розділах дитячої хірургії, 54 годин семінарських, 134 годин практичних занять, 158 годин додаткові дисципліни, самостійна робота 130 годин, всього 468 годин.

Робочою навчальною програмою передбачаються також заняття по суміжних спеціальностях, а саме: медицина катастроф, педіатрія, судинна хірургія, фтизіатрія, дитяча анестезіологія, онкологія, медичне право, дитяча інфекція(ВГ/СНІД), менеджмент в охороні здоров'я , лікова психологія, медична інформатика.

Тематика занять відповідає вимогам до навчального плану і програми циклу спеціалізації, а внесені зміни в тематичні плани не перевищують допустимі.

Робоча навчальна програма сприяє отриманню спеціальності лікаря хірурга дитячого і може бути впроваджена в навчальний процес кафедри дитячої хірургії ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького.

Рецензент

доцент кафедри педіатрії та неонатології ФПДО
заступник декана факультету післядипломної освіти
кандидат медичних наук, доцент

Б.Р. Коцай

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цикл спеціалізація із спеціальності «Дитяча хірургія» проводиться з метою теоретичної та практичної підготовки лікаря-спеціаліста.

Метою циклу спеціалізації є набуття, поглиблення професійних знань, умінь та навиків, ознайомлення з основними досягненнями у галузі дитячої хірургії, вивчення клініки та діагностики дитячих хірургічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування, підготовка до самостійної лікарської роботи.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навиків, необхідних лікарю-спеціалісту. Програму побудовано за системою блоків. Блоками є 15 курсів програми. Курс — відносно самостійна частина програми, в якій подана значна за обсягом теоретична і практична інформація з певної галузі дитячої хірургії. Курси розбито на розділи, кожний з яких включає кілька тем, а тема складається з окремих елементів. Питання клінічної і топографічної анатомії, методів дослідження в дитячій хірургії включені в кожний курс або розділ програми.

Для орієнтації в програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси, розділи, теми і елементи є закодованими.

Із суміжних дисциплін за додатковими програмами включені: медицина катастроф, педіатрія, судинна хірургія, фтизіатрія, дитяча анестезіологія, онкологія, медичне право, дитяча інфекція(ВГ/СНІД), менеджмент в охороні здоров'я, лікова психологія, медична інформатика.

СНІДу, радіаційної медицини, фтизіатрії, анестезіології, медичного права, дитячої інфекції, клінічної імунології, онкології].

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачені такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів та самостійна робота.

Для виявлення рівня знань і навиків курсантів передбачені наступні види контролю: оцінка базових знань, практичних навичок та заключний іспит. Для базового та заключного іспиту використовують комп'ютерну атестаційну програму, затверджену МОЗ України.

Курсантам, які успішно склали іспит, видається сертифікат спеціаліста.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

Тривалість навчання: 3 міс. (468 год.)

Код	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ.	Семін.	Сам. роб	Разом
1.	Організація хірургічної допомоги дітям.	2	—	—	4	6
2.	Топографічна анатомія та оперативна хірургія. хірургія.	Включені в кожний курс програми				
3.	Методи обстеження в дитячій хірургії.	Включені в кожний курс програми				
4.	Абдомінальна хірургія дитячого віку.	8	28	20	12	68
5.	Торакальна хірургія дитячого віку.	4	28	4	6	42
6.	Проктологія дитячого віку.	2	18	12	6	38
7.	Хірургічна педіатрична андрологія.	—	4	—	—	4
8.	Невідкладна хірургія дитячого віку.	2	—	—	18	20
9.	Гнійна хірургія дитячого віку.	2	14	8	14	38
10.	Хірургія новонароджених	—	6	4	2	12
11.	Травматологія та ортопедія дитячого	2	14	—	12	28
12.	Урологія дитячого віку.	4	8	—	2	14
13.	Хірургія ендокринної системи	—	6	4	2	12
14.	Інтенсивна терапія в дитячій хірургії.	2	—	—	14	16
15.	Основи онкології. І с п и т .	2	8	—	—	10
		—	—	2	—	2
	Р а з о м по кафедрі дитячої хірургії.	30	134	54	92	310
16.	ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ Медицина катастроф				38	158
17.	Педіатрія					24
18.	Медична інформатика					6
19.	Онкологія					8
20.	Судинна хірургія					8
21.	Фтизіатрія					8
22.	Дитяча анестезіологія					24
23.	Медичне право					8
24.	Дитяча інфекція(ВГ/СНІД)					24
25.	Менеджмент в охороні здоров'я					24
26.	Лікова психологія					16
	В с ь о г о:					468

1. Опис навчальної дисципліни

Тривалість циклу 3 міс. 468 год.

Код		Назва курсу, розділу, теми					
Курс	Розд		Л	П	С	С	Усього
01	01	ОРГАНІЗАЦІЯ ХІРУРГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ. Основні етапи розвитку дитячої хірургії.	2	0	0	4	6
01	02	Санітарно-протиепідемічна робота в хірургічній службі.					
01	03	Питання етики і деонтології в професійній діяльності дитячого					
01	04	Правові основи хірургічної допомоги					
02		ТОПОГРАФІЧНА АНАТОМІЯ ТА ОПЕРАТИВНА ХІРУРГІЯ.	Включені в кожний курс програми				
02	01	Топографічна анатомія та оперативна хірургія голови.					
02	02	Топографічна анатомія та оперативна хірургія шиї.					
02	03	Топографічна анатомія та оперативна хірургія грудної клітки.					
02	04	Топографічна анатомія та оперативна хірургія живота.					
02	05	Топографічна анатомія та оперативна хірургія за очеревинного простору.					
02	06	Топографічна анатомія та оперативна хірургія тазу.					
02	07	Топографічна анатомія та оперативна хірургія плечового поясу і верхньої					
02	08	Топографічна анатомія та оперативна хірургія нижньої кінцівки.					
03		МЕТОДИ ОБСТЕЖЕННЯ В ДИТЯЧІЙ ХІРУРГІЇ.	Включені в кожний курс програми				
03	01	Загальноклінічні та біохімічні лабораторні методи.					
03	02	Бактеорологічні методи.					

03	03	Рентгенологічні методи (скопічні, графічні, контрастні, комп'ютерна томографія, ядерно-магнітний резонанс)					
03	04	Ультразвукові методи.					
03	05	Ендоскопічні методи					
03	06	Патоморфологічні методи					
03	07	Радіоізотопні методи					
04		АБДОМІНАЛЬНА ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	8	28	20	12	68
04	01	Грижі передньо-бокової стінки живота					
04	02	Стегнова грижа					
04	03	Вроджені нориці пупка					
04	04	Вентральні грижі					
04	05	Діафрагмальні грижі					
04	06	Патологія шлунка у дітей (подвоєння шлунка, заворот шлунка, гостре					
04	07	Виразкова хвороба шлунку і дванадцятипалої кишки.					
04	08	Сторонні тіла шлунку.					
04	09	Опіки шлунку і 12-палої кишки.					
04	10	Подвоєння кишечника у дітей					
04	11	Кісти та пухлини черевної порожнини					
04	11	Кісти та пухлини черевної порожнини					
04	12	Дивертикул Меккеля					
04	13	Синдром портальної гіпертензії					
04	14	Мезаденіт					
04	15	Кісти селезінки					
04	16	Хвороба Крона у дітей					
04	17	Кіста холедоха					

05		ТОРАКАЛЬНА ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	4	28	4	6	42
05	01	Плеврити у дітей					
05	02	сторонні тіла трахеї і бронхів					
05	03	Ахалазія стравоходу					
05	04	Халазія стравоходу					
05	05	Сторонні тіла стравоходу					
05	06	Опіки стравоходу					
05	07	Вроджені вади розвитку бронхів					
05	08	Пухлини та кісти середостіння					
05	09	Медіастиніт					
05	10	Перикардит					
05	11	Поранення серця					
05	12	Травматичні ушкодження легень					
05	13	Вроджений короткий стравохід					
05	14	Лобарна емфізема легень					
06		ПРОКТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	2	8	12	16	38
06	01	Вроджені вади розвитку ануса і прямої кишки					
06	02	Хвороба Гіршпрунга					
06	03	Доліхосігма					
06	04	Неспецифічний виразково-некротичний коліт					
06	05	Гострі парапроктити у дітей					
06	06	Хронічний парапроктит у дітей					
06	07	Травматичні ушкодження ануса і прямої кишки					
06	08	Недостатність сфінктерного апарату прямої кишки					
06	09	Випадіння прямої кишки					
07		ХІРУРГІЧНА ПЕДІАТРИЧНА АНДРОЛОГІЯ		4			4

07	01	Пахвинні та пахвинно-каліткові грижі					
07	02	Гідро-і фунікулоцеле у дітей					
07	03	Травматичні ушкодження органів пахвинно-каліткової ділянки у дітей					
07	04	Запальні захворювання калитки і її органів					
07	05	Варікоцеле					
07	06	Крипторхізм					
08		НЕВІДКЛАДНА ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	2	-	-	18	20
08	01	Гострий апендицит у дітей та його ускладнення					
08	02	Звукова кишкова непрохідність					
08	03	Перитоніти у дітей					
08	04	Кишкова інвагінація					
08	05	Травматичні ушкодження паренхіматозних органів					
08	06	Травматичні ушкодження порожнистих органів					
08	07	Гострі панкреатити у дітей					
08	08	Шлунково-кишкові кровотечі у дітей					
08	09	Гострий холецистит					
08	10	Защемлена грижа					
09		ГНІЙНА ХІРУРГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	2	14	8	14	38
09	01	Гнійні захворювання м'яких тканин					
09	02	Гострий гематогенний остеомієліт у дітей					
09	03	Сепсис у дітей					
09	04	Абсцеси печінки у дітей					
09	05	Лімфаденіти					
09	06	Основні принципи сучасної антибактеріальної терапії					
09	07	Омфаліти					

10		ХІРУРГІЯ НОВОНАРОДЖЕНИХ	—	6	4	2	12
10	01	Атрезія стравоходу					
10	02	Вроджена трахео-стравохідна нориця					
10	03	Висока вроджена кишкова непрохідність					
10	04	Низька вроджена кишкова непрохідність					
10	05	Перитоніти новонароджених					
10	06	Омфалоцеле					
10	07	Гастрошизіс					
10	08	Меконієвий ілеус					
10	09	Атрезія жовчовивідних шляхів					
10	10	Синдром Леда					
10	11	Некротична флегмона новонароджених					
10	12	Тератоми новонароджених					
10	13	Аплазія м'язів передньої черевної стінки					
10	14	Функціональна кишкова непрохідність					
11		ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ	2	14	—	12	28
11	01	Пологові ушкодження у дітей					
11	02	Лікування переломів стегна					
11	03	Лікування компресійних переломів хребтів					
11	04	Ортопедична корекція контрактур суглобів у хворих на ДЦП					
11	05	Дисплазія кульшових суглобів					
12		УРОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ	4	8	—	2	14
12	01	Гнійно-запальні захворювання					
12	02	Гіпоспадія					
12	03	Фімоz					
12	04	Пухлина Вільмса					
12	05	Травма органів сечостатевої системи					
13		ХІРУРГІЯ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ	—	6	4	2	12

13	01	Захворювання щитовидної залози у					
13	02	Захворювання та пухлини підшлункової залози					
13	03	Гінекомастія					
14		ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ	2	8	—	—	10
14	01	Водно-електролітний обмін					
14	02	Кисотно-лужна рівновага					
14	03	Гіпоксії					
14	04	Порушення кровообігу та їх корекція					
14	05	Шок					
14	06	Парентеральне харчування					
14	07	Катетеризація периферійних вен					
14	08	Катетеризація центральних вен					
14	09	Переливання крові					
15		ОСНОВИ ОНКОЛОГІЇ	2	8	—	—	10
15	01	Пухлини щитовидної залози у дітей					
15	02	Гемангіоми у дітей					
15	03	Лімфангіоми у дітей					
15	04	Пухлини кісток у дітей					
		Іспит			2		2
		Р а з о м по кафедрі дитячої хірургії.	30	134	54	92	310
16.		ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ				38	158
		В с ь о г о:					468

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчання: набуття, поглиблення професійних знань, умінь та навиків, ознайомлення з основними досягненнями у галузі дитячої хірургії, вивчення клініки та діагностики дитячих хірургічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування, підготовка до самостійної лікарської роботи.

Завдання: поглиблення професійних знань, умінь та навиків, ознайомлення з основними досягненнями у галузі дитячої хірургії, вивчення клініки та діагностики дитячих хірургічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування

Перелік навиків та умінь

№ з/п	Назва навиків
1.	Видалення серединних кіст і нориць шиї
2.	Видалення бокових кіст і нориць шиї
3.	Пункція колінного суглоба
4.	Операція при врослому нігті
5.	Пункція плевральної порожнини
6.	Пункція переднього та заднього середостіння.
7.	Пункція перикарду
8.	Передньо-бокова торакотомія
9.	Задньо-бокова торакотомія
10.	Бокова торакотомія
11.	Фундоплікація по Ніссену
12.	Герніопластика за Мартиновим
13.	Герніопластика за Ру-Краснобаєвим
14.	Пілороміотомія за Фреде-Рамшtedтом
15.	Дуоденоєюностомія
16.	Дуоденостомія
17.	Гастроентеростомія
18.	Операція Ледда
19.	Операція Микулича
20.	Лігатурний метод апендектомії
21.	Інвагінаційний метод апендетсгомії
22.	Дезінвагінація
23.	Резекція ілео-цекального кута
24.	Операція Свенсона
25.	Операція Дюамеля
26.	Операція Соаве-Болей
27.	Операція Ребейна
28.	Сфінктермієкгомія по Свенсону

29.	Сфінктермієктомія по Lunn
30.	Операція Пенна
31.	Пункційна біопсія печінки
32.	Операції при атрезії жовчних ходів
33.	Шов печінки
34.	Резекція дивертикула Меккеля
35.	Спленектомія
36.	Сплено-ренальний анастомоз
37.	Операція Таннера
38.	Паранефральна блокада
39.	Пункція сечового міхура
40.	Ушивання рани сечового міхура
41.	Операція Вінкельмана
42.	Операція Бергмана
43.	Ціркумцізіо
44.	Операція Іванисевича
45.	Видалення поліпу прямої кишки
46.	Ведення склерозуючої речовини в пара ректальну клітковину при випадінні прямої кишки
47.	Пункція і вкриття абсцесу малого тазу через пряму кишку
48.	Операція Тирша-Пайра
49.	Орхіпексії за Петривальським
50.	Гастротомія
51.	Операції при пупкових грижах
52.	Операції при вентральних грижах
53.	Езофаго-езофагоанастомоз
54.	Операції при хибних грижах діафрагми
55.	Операції при істинних грижах діафрагми
56.	Зашивання рани легень
57.	Зашивання рани серця
58.	Первинна хірургічна обробка ран
59.	Методика іригографії
60.	Екскреторна урографія
61.	УЗД пілоричного відділу шлунка
62.	Склерозування вен стравоходу

63.	Формування кишкового анастомозу «кінець-в- кінець»
64.	Формування кишкового анастомозу «бік-в-бік»
65.	Формування кишкового анастомозу «кінець-в- бік»
66.	Розкриття флегмони стопи
67.	Розкриття та дренивання підшкірних абсцесів та флегмон
68.	Розкриття панариціїв
69.	Арторотомії
70.	Остеоперфорації при гострих гематогенних остеомієлітах
71.	Катетеризація вен
72.	Лігування крупних магістральних судин
73.	Судинний шов
74.	Репозиція переломів та вправлення вивихів суглобів.
75.	Операції при омфалоцеле та гастрошизисі
76.	Операційні доступи до печінки

4. Теми лекцій

1. Організація хірургічної допомоги дітям. 2 год.
2. Невідкладна хірургія дитячого віку. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини. 2 год.
3. Хірургія новонароджених. Атрезія стравоходу. Вроджені вади органів шлунково-кишкового тракту. 2 год.
4. Онкологія дитячого віку. Доброякісні та злоякісні новоутворення у дітей. Принципи діагностики та лікування новоутворів у дітей. 2 год.
5. Природжені вади розвитку сечовидільної системи у дітей. 2 год.
6. Вроджена кишкова непрохідність. 2 год.
7. Набута кишкова непрохідність. 2 год.
8. Травма органів черевної порожнини. Діагностична та лікувальна лапароскопія при закритій травмі черевної порожнини. Травма грудної клітки. 2 год.
9. Вроджені вади розвитку – деформації грудної клітки. 2 год.
10. Вроджені вади сечостатевої системи у хлопчиків. 2 год.
11. Гнійні захворювання м'яких тканин. Гострий гематогенний остемієліт. 2 год.
12. Кровотечі ШКТ. 2 год
13. Інтенсивна терапія гострої ниркової недостатності. 2 год
14. Анарєктальні вади розвитку . 2 год.
15. Хірургічний сепсис. 2 год.

5. Теми семінарських занять

1. Грижі черевної стінки у дітей. Класифікація гриж. Види герніотомій. 4 год.
2. Перитоніт новонароджених. Неспецифічний виразково-некротичний коліт. 4 год.
3. Аноректальні вади у дітей. Діагностика та лікування. 4 год.
4. Хвороба Гіршпрунга. Неспецифічний виразково – некротичний коліт. 4 год.
5. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини. Діагностика. 4 год.
6. Гострий гематогенний остеомієліт. Діагностика, лікування. Анаеробна інфекція. 4 год.
7. Пілоростеноз. Методи хірургічної корекції. 4 год.
8. Діафрагмальні грижі. Діагностика та лікування . 4 год
9. Хірургічні захворювання печінки. 4 год.
- 10.Лабораторні методи дослідження в хірургії. 4 год.
- 11.Допоміжні методи дослідження. 2 год.
- 12.Гострий панкреатит. 4 год.
- 13.Дермоїдні кісти і тератоїдні пухлини промежини та пара ректальних просторів. 4 год.
- 14.Гастрошизіс і омфалоцеле. 4 год.

6. Теми практичних занять

1. Вроджені вади розвитку грудної клітки у дітей. 4 год.
2. Вроджені вади розвитку серцево-судинної системи. 2 год.
3. Атрезія стравоходу. Мініінвазивні методи корекції. 4 год.
4. Діагностика та принципи лікування аноректальних вад у дітей. 4 год.
5. Хвороба Гіршпрунга. Мегадоліхоколон. 4 год.
6. Гостра кишкова непрохідність. Обстеження. Об'єм оперативних втручань. 4 год.
7. Лапароскопія при патології органів черевної порожнини у дітей. Лапароскопія при травмі органів черевної порожнини. 4 год.
8. «Гострий живіт» у дітей. Диференційна діагностика, лікувальна тактика. 2 год.
9. Сепсис – діагностика, лікування. Анаеробна інфекція. 4 год.
10. ВНЕК лікувальна тактика. 2 год.
11. Парапроктити у дітей. 2 год.
12. Крипторхізм у дітей. Діагностика, сучасні підходи до лікування. 4 год.
13. Міхурово-сечовідний рефлюкс у дітей. Гідронефроз. діагностика, лікування. 2 год.
14. Гіпоспадія та епіспадія, класифікація. 4 год.
15. Гнійно-септичні захворювання новонароджених. 2 год.

16. Принципи діагностики та лікування новоутворів у дітей. 2 год.
17. Хірургія ендокринної системи у дітей. 2 год.
18. Дисплазія та звих кульшових суглобів у дітей. Рання діагностика. 4 год.
19. Бактеріальна деструкція легень. 4 год.
20. Сторонні тіла трахеї та бронхів. 4 год.
21. Медіастиніт. 4 год.
22. ГЕРХ. Діагностика. Лікування. 2 год.
23. Травма грудної клітки. Діагностика. Лікування. 4 год.
24. Виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки. 4 год.
25. Травма черевної порожнини. 4 год.
26. Інвагінація кишківника. 4 год.
27. Пухлини м'яких тканин шкіри. 2 год.
28. Пухлини сечовидільної системи. 2 год
29. Пухлини черевної порожнини. 2 год.
30. Випадіння прямої кишки. Методи хірургічної корекції. 2 год
31. Хірургія товстої кишки. 2 год
32. Доліхоколон. 4 год.
33. Гідронефроз. 2 год.
34. Вроджені захворювання опорно-рухового апарату. 4 год
- 35 Гіпоплазія кульшових суглобів. 4 год
36. Сколіози у дітей. Методи корекції. 2 год
37. Вади розвитку кисті. Методи корекції. 2 год
38. Вроджені деформації стопи. Методи корекції. 2 год
39. Параректит. 4 год
40. Гострий гематогенний остеомієліт. Хірургічна тактика. 4 год
41. Флегмона новонароджених. 2 год
44. Торакоскопії при вадах органів грудної клітки. 4 год.

7. Самостійна робота

1. Кровотечі ШКТ, діагностика лікувальна тактика. 2 год.
2. Лапароскопія при патології органів черевної порожнини у дітей. 2 год.
3. Атрезія жовчевих ходів, диференціальна діагностика, лікування. 2 год.
4. Хірургічна патологія підшлункової залози. 2 год.
5. Вади розвитку передньої черевної стінки. 2 год.
6. Причини набутої кишкової непрохідності 2 год.
7. Діафрагмальні грижа у дітей, методи хірургічної корекції. 2 год.
8. Хірургічна корекція хвороби Гіршпрунга. 2 год.
9. Травматичні ушкодження ануса прямої кишки. 2 год.
10. Параректальні нориці. 2 год.
11. Діагностична та лікувальна тактика при політравмі. 2 год.
12. Передопераційна підготовка та особливості післяопераційного ведення новонароджених. 2 год.
13. Гнійно-септичні захворювання. Антибіотикотерапія. 2 год.

14. Вади розвитку опорно-рухового апарату. 2 год.
15. Невідкладні стани в абдомінальній хірургії. 2 год.
16. Топографічна анатомія та оперативна хірургія голови та шиї. 2 год.
17. Топографічна анатомія та оперативна хірургія тазу. 2 год.
18. Топографічна анатомія та оперативна хірургія грудної клітки. 2 год.
19. Топографічна анатомія та оперативна хірургія живота. 2 год.
20. Топографічна анатомія та оперативна хірургія органів сечової та статеві системи. 2 год.
21. Топографічна анатомія та оперативна хірургія плечового поясу та верхньої кінцівки. 2 год.
22. Топографічна анатомія та оперативна хірургія нижньої кінцівки. 2 год.
23. Проблеми ВІЛ інфекції хірургії. 2 год.
24. Особливості організації амбулаторно поліклінічної хірургії. 2 год.
25. Гемоперитонеум. 2 год.
26. Парентеральне та раннє ентеральне харчування в післяопераційному періоді. 2 год.
27. Анастезіологічне забезпечення оперативних втручань. 2 год.
28. Реанімація та інтенсивна терапія при шоці. 4 год.
29. Серцево-легенева реанімація. 2 год.
30. Невідкладна допомога при травмах. 4 год.
31. ДВЗ- синдром. 2 год.
32. Хронічні закрепи. 2 год.
33. Особливості надання медичної допомоги у військово-польових умовах. 2 год.
34. Невідкладна допомога при вогнепальних пораненнях грудної клітки. 2 год.
35. Невідкладна допомога при вогнепальних пораненнях черевної порожнини 2 год.
36. Невідкладна допомога при вогнепальних пораненнях верхніх кінцівок. 2 год.
37. Невідкладна допомога при вогнепальних пораненнях нижніх кінцівок. 2 год.
38. Гостра затримка сечі. 2 год.
39. Специфічна анаеробна інфекція. 2 год.
40. Неклостридіальна анаеробна інфекція. 2 год.
41. Опіки. Невідкладна допомога. 2 год.
42. Опікова хвороба. 2 год.
43. Відмороження. 2 год.
44. Електротравма. 2 год.

8. Методи навчання

Атестаційна програма побудована за принципом блоків з основних розділів дитячої хірургії (абдомінальна, торакальна, гнійна, проктологія,

урологія, онкологія, хірургія новонароджених, інтенсивна терапія, хірургія ендокринної системи).

Співвідношення лекцій, практичних, семінарських занять та самостійної роботи відповідно 30:134:54:92 годин. Навчальний план та програма на циклі спеціалізації розроблені згідно з кваліфікаційними характеристиками. Окремі питання, передбачені вимогами кваліфікаційної характеристики лікаря, за рішенням кафедри можуть готуватися слухачами самостійно.

У додаткові програми включені: медицина катастроф, педіатрія, судинна хірургія, фтизіатрія, дитяча анестезіологія, онкологія, медичне право, дитяча інфекція(ВГ/СНІД), менеджмент в охороні здоров'я , лікова психологія, медична інформатика.

9. Методи контролю

Для визначення рівня знань слухачів програмою передбачені такі види контролю: оцінка вхідних (базових) знань, рубіжні контролю під час навчання, заключний комп'ютерний контроль та іспит.

Іспит складається з трьох частин: комп'ютерний контроль рівня знань, оцінка вмінь та оволодіння професійними практичними навиками, передбаченими програмою передатестаційного циклу для відповідної категорії та заключний теоретичний іспит для підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми. Крім того передбачено проведення комплексних контрольних робіт.

Слухачі, які успішно склали іспит, одержують посвідчення про проходження ПАЦ та свідоцтво з рекомендацією про присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії (другої, першої або вищої).

Кваліфікаційна характеристика фахівця із спеціальності “Дитяча хірургія”.

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики фаху лікар-дитячий хірург повинен знати і вміти:

1. Фізіологію систем організму, етіопатогенез хірургічних захворювань, взаємозв'язок функціональних систем у здорових та хворих.
2. Основні питання топографічної анатомії.
3. Організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями.
4. Орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекції, знати їх особливості у дітей.
5. Інтерпретувати результати загальних, функціональних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки.

6. Питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень.

7. Основи фармакотерапії (зокрема антибіотики та гормони), основи імунології та антибіотикопрфілактики в хірургії.

8. Клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, ортопедичною, гінекологічною, терапевтичною тощо) патологією.

9. Основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу, лікувальної фізкультури та інших параклінічних методів.

10. Основи дієтології.

11. Питання специфічних хірургічних інфекцій (сибірка, правець тощо).

Загальні навик:

- визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
- чітко визначити важкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
- надати невідкладну допомогу хворим у невідкладних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова трахеостомія, методи зовнішньої зупинки кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
- визначити показання для госпіталізації за профілем та організувати її;
- провести диференційну діагностику захворювання, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів;
- обґрунтувати тактику медикаментозного і оперативного лікування хворих з основними хірургічними захворюваннями;
- обґрунтувати показання для проведення операції з урахуванням важкості стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболення;
- досконало знати практичні питання переливання крові, його ускладнення та заходи попередження і боротьби з ними;
- знати принципи післяопераційного лікування хворих;
- своєчасно діагностувати післяопераційні ускладнення та визначити лікувальну тактику;
- знати основи післяопераційної реабілітації та положення про тимчасову і стійку втрату працездатності;
- знати методику надання допомоги хворим з черепно-мозковою травмою.

Перелік операцій та маніпуляцій, якими повинен оволодіти лікар-хірург:

- первинна хірургічна обробка рани;

- методика конікотомії та трахеотомії;
- екстрена пункція плевральної порожнини, її дренивання;
- пункція перикардальної сорочки;
- методика екстрених лапаротомій;
- операції при гострому апендициті, проривній виразці, защемленій грижі, гострій кишковій непрохідності, травматичному розриві селезінки, кишок та інших органів;
- техніка виконання гастростомій та колостомій;
- методика консервативного та оперативного лікування хворих з внутрішньою кровотечею;
- методика розкриття та дренивання абсцесів, флегмон, парапроктитів, панариціїв, карбункулів та фурункулів;
- зупинка кровотечі при травмі магістральних судин;
- методика паранефральної, вагосимпатичної, провідникової та інших новокаїнових блокад;
- методики катетеризації, надлонової пункції сечового міхура та епіцистомії;
- методики знеболення і тимчасової та постійної іммобілізації при переломах різної локалізації, вправлення вивихів;
- спленектомія;
- різні типи швів на органах шлунково-кишкового тракту;
- методика вправлення вивихів та репозицій неускладнених переломів кінцівок.

Рекомендована література.

Основна література.

1. Кривченя Д.Ю., Лисак С.В., Плотников О.М. Хірургічні захворювання у дітей. Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 256 с.
2. Хірургія дитячого віку / За ред. В.І.Сушка. – К.: Здоров'я, 2002. - 704 с.
3. Хірургія дитячого віку: підручник / В.І. Сушко, Д.Ю. Кривченя, О.А. Данілов, В.А. Дігтяр та ін.; за ред. В.І. Сушка, Д.Ю. Кривчені. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Медицина, 2009. – 800 с.
4. Вади розвитку у дітей (самостійна аудиторна та позааудиторна робота студентів) / В.А. Дігтяр, В.І. Сушко, Л.М. Харитонюк, О.М. Барсук та інш. – Дніпропетровськ, 2011. – 334 с.
5. Библюк Й.І., Библюк Ю.Й. «Хірургія дитячого віку» для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів. – Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського державного медичного університету, 2006. – 380 с.

Додаткова література.

1. Исаков Ю.Ф., Степанов Э.А., Красовская Т.В. Абдоминальная хирургия у детей. – М.: Медицина, 1988. – 416 с.
2. Баиров Г.А. Срочная хирургия детей: Руководство для врачей. – СПб.: Питер Пресс, 1997. – 464 с.
1. Детская хирургия: национальное руководство / под ред. Ю.Ф. Исакова, А.Ф. Дронова. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 1168 с.
2. Ашкрафт К.У., Холдер Т.М. Детская хирургия. – СПб., Хартфорд, 1996. – Т. 1. – 384 с.
3. Ашкрафт К.У., Холдер Т.М. Детская хирургия. – СПб., Хартфорд, 1996. – Т. 2. – 392 с.
4. Ашкрафт К.У., Холдер Т.М. Детская хирургия. – СПб., Хартфорд, 1996. – Т. 3. – 394 с.
5. Puri P., Höllwarth M.E. Pediatric Surgery. – Springer, 2006. – 632 p.
6. Operative pediatric surgery. 2nd edition / Edited by M.M. Ziegler, R.G. Azizkhan, D. von Allmen, T.R. Weber. – McGraw-Hill Education, 2014 – 1397 p.
7. Operative pediatric surgery. Seventh edition / Edited by L. Spitz and A.G. Coran. – CRC Press, 2013. – 1105 p.